«Հաստատված է՝»
ՀՀ ոստիկանության կրթահամալիրի ակադեմիայի օպերատիվ-հետախուզական գործունեության և քրեագիտության ամբիոնի 31.08.2020 թ-ի նիստում, արձանագրություն թիվ 1
ամբիոնի պետ՝ ոստիկանության գնդապետ Մ.Սեմերջյան

ՀՀ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱՀԱՄԱԼԻՐ
ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ		Ընտանիքում բռնության և անչափահասների կողմից կատարվող իրավախախտումների կանխարգելումը
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՍԻՉ		
ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ		Իրավագիտություն, առկա անվճար ուսուցում
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ		Իրավագիտություն
ԱՄԲԻՈՆ		Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության և քրեագիտության ամբիոն E-mail: OHGKRIM@mail.ru
ՀԵՂԻՆԱԿ/ՆԵՐ		Ա.Սահակյան հեռ.093-19-19-83 E-mail: alexandersahakyan60@gmail.com
ՈՒՍՏԱՐԻ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ		4-րդ կուրս, 1-ին կիսամյակ
ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆ		Բակալավր

ԿՐԵԴԻՏՆԵՐ		3 (երեք)
ԴԱՍԱԺԱՄԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄ ԵՎ ՍՈՎՈՐՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ ՏԱՐՎՈՂ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՁԵՎԵՐԸ		«Ընտանիքում բռնության և անչափահասների կողմից կատարվող իրավախախտումների կանխարգելումը» դասընթացի ընդհանուր ծավալը կազմում է 90 ժամ, որից 20 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար, 12 ժամ գործնական, 42 ժամ ինքնուրույն աշխատանք: Ինքնուրույն աշխատանքի համար նախատեսված ժամերին սովորողը կատարում է գրականության ընթերցում և մշակում, վերլուծական, հետազոտական աշխատանք, դասախոսի հանձնարարությամբ կարող է գրել ռեֆերատներ և էսսեներ, պատրաստվում է հաջորդ դասին: Լսարանային դասերը կայանում են շաբաթը երկու անգամ՝ 80 րոպե տևողությամբ: Դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի վերջում ստուգարքով:
ՄՈՒՏՔԱՅԻՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ		Դասընթացը կառուցվում է «Պետության և իրավունքի տեսություն», «Իրավապահ մարմիններ», «ՀՀ քրեական իրավունք», «ՀՀ վարչական իրավունք», «Մանկավարժությունը և հոգեբանությունը ոստիկանության աշխատակիցների գործունեության մեջ», «Ոստիկանության վարչական գործունեություն» և «Քրեաբանություն» դասընթացների իմացության վրա:
ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ		«Ընտանիքում բռնության եվ անչափահասների կողմից կատարվող իրավախախտումների կանխարգելումը» դասընթացի շրջանակներում ուսումնասիրվում են անչափահասների գործերով արդարադատության հանակարգը, իրավախախտումները ծնող պատճառներն և պայմանները, հոգեբանական և տարիքային առանձնահատկությունները, անչափահասների գործերով և ընտանիքում բռնության կանխարգելման (մասնագիտացված) ստորաբաժանումների կողմից իրականացվող կանխարգելիչ աշխատանքները, հաշվառումները, ընտանիքի դերը կանխարգելիչ աշխատանքներում, ընտանիքում բռնության հասկացությունը,

		տեսակները և պաշտպանության միջոցները:
ՆՊԱՏԱԿ **ԽՆԴԻՐ/ՆԵՐ**		Դասընթացի նպատակն է սովորողներին հաղորդել գիտելիքներ անչափահասների գործերով արդարադատության համակարգի, հոգեբանական և տարիքային առանձնահատկությունների, անչափահասների կողմից կատարվող իրավախախտումների և դրանց ծնող պատճառների ու պայմանների, մասնագիտացված ստորաբաժանումների կողմից իրականացվող կանխարգելիչ աշխատանքների, անչափահասների հետ տարվող աշխատանքներում մասնագիտացված ստորաբաժանումների գործառույթների և ընտանիքում բռնություն գործադրած անձի հետ տարվող աշխատանքի առանձնահատկությունների վերաբերյալ: Դասընթացի խնդիրներն են 1) ներկայացնել անչափահասների գործերով արդարադատության համակարգը, 2) ուսումնասիրել իրավախախտ անչափահասի հոգեբանական և տարիքային փուլերի առանձնահատկությունները, 3) ներկայացնել իրավախախտ անչափահասների և երեխաների վրա բացասական ներգործություն ունեցող գործոնները, 4) ներկայացնել ոստիկանության՝ մասնագիտացված ստորաբաժանումների ծառայողի (իրավասու ծառայողի) իրավասությունները, 5) ներկայացնել ոստիկանության անչափահասների գործերով և ընտանիքում բռնության կանխարգելման ստորաբաժանումների դպրոցական տեսուչների իրավասությունները, 6) ծանոթացնել ընտանիքում բռնության հասկացությանը, տեսակներին և պաշտպանության միջոցներին: 7) ներկայացնել ընտանիքում բռնություն գործադրած անձի հետ տարվող աշխատանքի առանձնահատկությունները, 8) ներկայացնել կանխարգելիչ քարտերի կազմումը, վարումը և դադարեցումը, 9) ներկայացնել անչափահասների հետ շփման ուղիները
ԿՐԹԱԿԱՆ ԵԼՔԱՅԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ ***Կարողանա՝***		1) ներկայացնել անչափահասների գործերով արդարադատության համակարգը, 2) ներկայացնել անչափահասների հետ տարվող աշխատանքներում ոստիկանության մասնագիտացված ստորաբաժանումների ծառայողների գործառույթները, 3) տիրապետել անչափահասների կողմից կատարվող իրավախախտումների կանխարգելման մեկնաբանման մեթոդաբանությանը, 4) ներկայացնել ոստիկանության՝ մասնագիտացված ստորաբաժանումների ծառայողի (իրավասու ծառայողի) իրավասությունները, 5) ներկայացնել ոստիկանության անչափահասների գործերով և ընտանիքում բռնության կանխարգելման ստորաբաժանումների դպրոցական տեսուչների իրավասությունները, 6) ներկայացնել իրավախախտ անչափահասներին կանխարգելիչ հաշվառման վերցնելու հիմքերը, 7) ներկայացնել ընտանիքում բռնության հասկացությունը և դրա տեսակները՝ ֆիզիկական, սեռական, հոգեբանական, տնտեսական և անտեսում, 8) ներկայացնել ընտանիքում բռնության հասկացությունը, տեսակները և պաշտպանության միջոցները: 9) ներկայացնել ընտանիքում բռնություն գործադրած անձի հետ տարվող աշխատանքի առանձնահատկությունները

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ		
Հիմնական		1) ՀՀ Սահմանադրություն 2) ՀՀ օրենքը երեխայի իրավունքների մասին, 1996 3) ՀՀ ընտանեկան օրենսգիրք, 2004 4) ՀՀ քրեական օրենսգիրք, 2003 5) ՀՀ օրենքը ընտանիքում բռնության կանխարգելման, ընտանիքում բռնության ենթարկված անձանց պաշտպանության և ընտանիքում համերաշխության վերականգման մասին, 2017 6) ՀՀ օրենքը առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների սոցիալական պաշտպանության մասին, 2002թ 7) ՀՀ օրենքը կրթության մասին 1999թ
Լրացուցիչ		1) «Անհետաձգելի միջամտության և պաշտպանական որոշումների համապատասխան պահանջների կատարման նկատմամբ հսկողություն իրականացնելու կարգը սահմանելու մասին» ՀՀ ոստիկանության պետի 17.07.2019թ. թիվ 14-Լ հրաման 2) «ՀՀ Կառավարությանն առընթեր ՀՀ ոստիկանության տարածքային ստորաբաժանումների անչափահասների գործերով և ընտանիքում բռնության կանխարգելման բաժանմունքներում (խմբերում) ընտանիքում բռնություն գործադրած անձանց կանխարգելիչ հաշվառման վերցնելու կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ ոստիկանության պետի 17.07.2019թ. թիվ 15-Լ հրաման 3) «Ընտանիքում բռնության դեպքերի արձագանքման և բռնության ենթարկված անձանց հետ իրականացվող աշխատանքների արդյունավետության բարձրացման մասին» ՀՀ ոստիկանության պետի 17.07.2019թ. թիվ 16-Լ հրաման 4) «Ընտանիքում բռնություն գործադրած անձի նկատմամբ նախազգուշացման և անհետաձգելի միջամտության որոշումների ձևերը սահմանելու մասին» ՀՀ ոստիկանության պետի 17.07.2019թ. թիվ 17-Լ հրաման 5) «Ընտանիքում բռնության կրկնման կամ շարունակման անմիջականորեն սպառնացող վտանգի գնահատման չափորոշիչները հաստատելու մասին» ՀՀ ոստիկանության պետի 17.07.2019թ. թիվ 18-Լ հրաման 6) «ՀՀ ոստիկանության անչափահասների գործերով ծառայության դպրոցական տեսուչների գործառույթները հաստատելու և ՀՀ ոստիկանության պետի առաջին տեղակալի 2013 թվականի մայիսի 20-ի թիվ 1600-Ա հրամանը ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» ՀՀ ոստ. պետի առաջին տեղակալի 04.04.2014թ-ի թիվ 1090-Ա հրաման: 7) «Անչափահասների գործերով տեսչությունների աշխատանքները կազմակերպելու ժամանակավոր հրահանգի հաստատման մասին» ՀՀ ՆԳ նախարարի 08.08.1996թ-ի թիվ 633 հրաման. 8) Հրահանգ-ուղեցույց անչափահասի վարքի նախնական ուսումնասիրման և գնահատման գործիքի կիրառման: Թումասյան Դ.,Գասպարյան Ա., Խաչատրյան Ա. Երևան, Ասողիկ 2017: 9) Ընտանեկան բռնություն: Ձեռնարկ ոստիկանների համար: Կազմ.՝ Կարապետյան Ծ.: Երևան, 2015 10) Դուրյան Ն.: Անչափահասների արդարադատությունը ՀՀ-ում: Երևան, 2014: 11) Ձեռնարկ ՀՀ ոստիկանության անչափահասների գործերով աշխատակիցների համար: Կազմ.՝ Դուրյան Ն.: Երևան, 2005:

		12) Երեխաների իրավունքներին առնչվող ՀՀ օրենքների և ՀՀ այլ իրավական ակտերի ժողովածու: Երևան, 2005: 13) Ваш проблемный подросток: Учебное пособие. –СПб., 1998 14) Монахова А.Х. Психолог и семья: активные методы взаимодействия. Ярославль, 2002 15) Плинер Я.Г., Бухвалов В.А. Воспитание личности в коллективе. – М.,2000 16) Соколов Я.В., Миньковский Г.М. Ответственность за правонарушения. Пособие по курсу «Граждановедение» для учащихся, их родителей и учителей. –М., 1995

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐԸ ԵՎ ԿՇԻՌ		Ընթացիկ ստուգման ձևը ստուգարք	
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՍԱՆԴՂԱԿ		Գնահատման արդյունարար Միավոր	Գնահատականը տառանշումով
			ստուգված
			չստուգված
			չներկայացած
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ / ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐ		Սովորողը դասընթացից կարող է հանդես բերել մինչև 100% (ստուգված) առաջադիմություն: Սովորողների գիտելիքները, ունակությունները և հմտությունները գնահատվում են «Գերազանց», «Լավ», «Բավարար» և «Անբավարար» կամ «Ստուգված» կամ «Չստուգված»: Սովորողների գիտելիքները գնահատվում են հետևյալ չափանիշներով՝ ա) «Գերազանց», եթե սովորողը խոր և հիմնավոր է յուրացրել ամբողջ ծրագրային նյութը, սպառիչ, հաջորդական, գրագետ ու տրամաբանորեն կառուցված է շարադրում այն, նյութը սերտորեն կապում է ոստիկանության ծառայության խնդիրների հետ, չի դժվարանում պատասխանել, երբ ձևափոխվում է առաջադրանքը, ազատորեն լուծում է խնդիրներն ու կատարում գործնական առաջադրանքները, ճիշտ է հիմնավորում ընդունած որոշումները, ընդունակ է ինքնուրույն ընդհանրացնել և շարադրել նյութը՝ սխալներ թույլ չտալով. բ) «Լավ», եթե սովորողը հիմնավոր գիտի ծրագրային նյութը, գրագետ է և ըստ էության շարադրում է այն, հարցին պատասխանելիս թույլ չի տալիս էական անճշտություններ, կարողանում է ճիշտ կիրառել տեսական դրույթները, գործնական առաջադրանքները կատարելիս տիրապետում է անհրաժեշտ ունակությունների ու հմտությունների. գ) «Բավարար», եթե սովորողը յուրացրել է միայն հիմնական նյութը, բայց չգիտի դրա առանձին մանրամասները, թույլ է տալիս անճշտություններ, ոչ ճիշտ ձևակերպումներ, խախտում է ուսումնական նյութի շարադրման հաջորդականությունը և դժվարանում է կատարել գործնական առաջադրանքները. դ) «Անբավարար», եթե սովորողը չգիտի ծրագրային նյութի զգալի մասը, թույլ է տալիս էական սխալներ, չի կարողանում կատարել գործնական առաջադրանքներն ու լուծել խնդիրները:	
ԱՅԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
		Դասապլանի որևէ փոփոխություն նախօրոք կտեղեկացվի սովորողին:	

Ներկայություն		Սովորողի դասերին ներկայությունը բխում է նրա իսկ շահերից, քանի որ ներկայությունը ենթադրում է ունկնդրում, մասնակցություն քննարկումներին, չհասկացված կամ վատ հասկացված խնդիրների պարզաբանում, ինքնուրույն և գործնական աշխատանքների հանձնում: Սովորողն այս դեպքում հնարավորություն է ունենում լսել ոչ միայն ծրագրային նյութը, այլև մասնակցել քննարկումներին, բանավեճերին, անել ինքնուրույն դատողություններ և հայտնել սեփական տեսակետը:
Գրավոր աշխատանքներին ներկայացվող պահանջներ		Գրավոր աշխատանքների ժամանակ արգելվում է ծածկագրերից օգտվելը: Ծածկագրի հայտնաբերման դեպքում աշխատանքը գնահատվում է զրո միավոր:
Ինքնուրույն և գործնական աշխատանքներ		Ինքնուրույն և գործնական աշխատանքները անհրաժեշտ է կատարել առանց կողմնակի միջամտության և հանձնել սահմանված ժամանակահատվածում: Ինքնուրույն աշխատանքում արգելվում է գրագողությունը: Այլոց մտքերը օգտագործելու դեպքում սովորողը պարտավոր է նշել աղբյուրը ըստ ընդունված ակադեմիական ձևաչափի:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԹԵՄԱՏԻԿ ՏՐՈՀՈՒՄ

Թեմա 1 **Անչափահասների գործերով արդարադատության համակարգը** **(2 ժամ դասախոսություն)**	
Թեմայի հարցերը	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**
1. Անչափահասների գործերով արդարադատության հասկացությունը: 2. Անչափահասների գործերով արդարադատության սկզբունքները: 3. Անչափահասների արդարադատության իրավական գործիքները:	Հարցեր 1-3 անցկացվում է դասախոսություն՝ սովորողների ուշադրությունը հրավիրելով խնդրահարույց հարցերի վրա: Հարցեր 1-3 ինքնուրույն աշխատանք. սովորողները ծանոթանում են գրականությանը:

Թեմա 2 **Անչափահասների հանցավորությունը** **(2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)**	
Թեմայի հարցերը	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**
1. Իրավախախտումներ կատարած անչափահասի բնութագրական առանձնահատկությունները: 2. Անչափահասների հանցավորության առանձնահատկությունները:	Հարցեր 1-2 անցկացվում է դասախոսություն՝ սովորողների ուշադրությունը հրավիրելով խնդրահարույց հարցերի վրա: Հարցեր 1-2 ինքնուրույն աշխատանք. սովորողները ծանոթանում են գրականությանը: Հարցեր 1-2 սեմինար պարապմունք.

Թեմա 3 **Անչափահասների զարգացման տարիքային և հոգեբանական առանձնահատկությունները** **(2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)**	
Թեմայի հարցեր	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**
1. Անչափահասների զարգացման տարիքային փուլերի առաննահատկությունները: 2. Անչափահասների հոգեբանական առանձնահատկությունները: 3. Դեվիանտ (շեղվող) վարքի բնորոշումը, տարատեսակներն ու հոգեբանական առանձնահատկությունները:	Հարցեր 1-3 անցկացվում է դասախոսություն՝ սովորողների ուշադրությունը հրավիրելով խնդրահարույց հարցերի վրա: Հարցեր 1-3 ինքնուրույն աշխատանք: Սովորողները ծանոթանում են գրականությանը՝ տվյալ հարցերի վերաբերյալ ավելի խորը գիտելիքներ ձեռք բերելու համար: Հարցեր 1-3 սեմինար պարապմունք.

Թեմա 4 **ՀՀ ոստիկանության անչափահասների գործերով և ընտանիքում բռնության կանխարգելման ստորաբաժանումների կողմից իրականացնող պրոֆիլակտիկ աշխատանքների առանձնահատկությունները** **(4 ժամ դասախոսություն, 4 ժամ սեմինար, 4 ժամ գործնական)**	
Թեմայի հարցեր	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**
1. ՀՀ ոստիկանության անչափահասների գործերով և ընտանիքում բռնության կանխարգելման ստորաբաժանումների կողմից իրականացվող պրոֆիլակտիկ աշխատանքների բնույթը, էությունը և նշանակությունը: 2. Իրավախախտ անչափահասների հետ տարվող անհատական պրոֆիլակտիկ աշխատանքները:	Հարցեր 1-2 անցկացվում է դասախոսություն՝ սովորողների ուշադրությունը հրավիրելով խնդրահարույց հարցերի վրա: Հարցեր 1-2 սեմինար պարապմունք. խնդրահարույց հարցերի քննարկում: Հարց 2 սովորողները դասախոսի օգնությամբ կազմում են պրոֆիլակտիկ

	քարտերի փաստաթղթերը: Հարց 2 սովորողները դասախոսի օգնությամբ կազմում են պրոֆիլակտիկ գործերի փաստաթղթերը:

Թեմա 5 **ՀՀ ոստիկանության անչափահասների գործերով և ընտանիքում բռնության կանխարգելման ստորաբաժանումների դպրոցական տեսուչների դերը անչափահասների կողմից կատարվող իրավախախտումների պրոֆիլակտիկ աշխատանքներում** **(2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար, 2 ժամ գործնական)**	
Թեմայի հարցեր	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**
1. ՀՀ ոստիկանության անչափահասների գործերով և ընտանիքում բռնության կանխարգելման ստորաբաժանումների դպրոցական տեսուչի կողմից իրականացվող պրոֆիլակտիկ աշխատանքի խնդիրները: 2. ՀՀ ոստիկանության անչափահասների գործերով և ընտանիքում բռնության կանխարգելման ստորաբաժանումների դպրոցական տեսուչի գործառութային պարտականությունները:	Հարցեր 1-2 անցկացվում է դասախոսություն խմբային քննարկման ձևով, որտեղ առանձնակի ուշադրություն է դարձվում սովորողների կողմից ներկայացված խնդրահարույց հարցերին: Հարցեր 1-2 անցկացվում է սեմինար պարապմունք քննարկման ձևով: Հարց 2 սովորողները դասախոսի օգնությամբ կազմում են պրոֆիլակտիկ հաշվառման քարտի փաստաթղթերը:

Թեմա 6 **Ընտանիքի դերը անչափահասների դաստիարակության գործում** **(2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)**	
Թեմայի հարցերը	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**
1. Ընտանեկան դաստիարակությունը որպես միջոց՝ անչափահասների շրջանում իրավախախտումների կանխման գործում: 2. Ընտանեկան դաստիարակության անբարենպաստ պայմանները:	Հարցեր 1-2 անցկացվում է դասախոսություն: Հարցեր 1-2 ինքնուրույն աշխատանք: Սովորողները ծանոթանում են գրականությանը՝ տվյալ հարցերի վերաբերյալ ավելի խորը գիտելիքներ ձեռք բերելու համար: Հարցեր 1-2 անցկացվում է սեմինար պարապմունք, ստուգվում է սովորողների գիտելիքները:

Թեմա 7 **Ընտանիքում բռնություն գործադրած անձանց կանխարգելիչ հաշվառման վերցնելու կարգը** **(4 ժամ դասախոսություն, 4 ժամ սեմինար, 4 ժամ գործնական)**	
Թեմայի հարցեր	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**
1. Ընտանիքում բռնության հասկացությունը, տեսակները և պաշտպանության միջոցները: 2. Ընտանիքում բռնություն գործադրած չափահաս անձի կանխարգելիչ հաշվառումը: 3. Ընտանիքում բռնություն գործադրած անչափահաս անձի կանխարգելիչ հաշվառումը:	Հարցեր 1-3 անցկացվում է դասախոսություն՝ սովորողների ուշադրությունը հրավիրելով խնդրահարույց հարցերի վրա: Հարցեր 1-3 անցկացվում է սեմինար պարապմունք: Հարց 2-3 սովորողները դասախոսի օգնությամբ կազմում են կանխարգելիչ հաշվառման քարտի փաստաթղթերը:

Թեմա 8 **Անչափահասի հետ շփման առանձնահատկությունները** **(2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ գործնական)**	
Թեմայի հարցեր	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**
1. Անչափահասի հետ շփման ուղիները: 2. Անչափահասի հետ շփման ընթացքում վստահության մթնոլորտ ձևավորելու ընդհանուր ուղիները:	Հարցեր 1-2 անցկացվում է դասախոսություն՝ սովորողների ուշադրությունը հրավիրելով խնդրահարույց հարցերի վրա: Հարցեր 1-2 անցկացվում է սեմինար պարապմունք (սեմինարը կարող է անցկացվել խմբային քննարկման միջոցով): Հարց 1-2 սովորողները դասախոսի օգնությամբ խաղերի միջոցով ծանոթանում են ընտանեկան բռնությունների եղանակներին:

Հ Ա Ր Ց Ա Շ Ա Ր

«Ընտանիքում բռնության եվ անչափահասների կողմից կատարվող իրավախախտումների կանխարգելումը» առարկայից ՀՀ ոստիկանության կրթահամալիրի ակադեմիայի իրավագիտության ֆակուլտետի առկա ուսուցման բակալավրիատի 4-րդ կուրսի ստուգարքի

1. Անչափահասների գործերով արդարադատության հասկացությունը:
2. Անչափահասների գործերով արդարադատության սկզբունքները:
3. Անչափահասների արդարադատության իրավական գործիքները:
4. Անչափահաս իրավախախտի բնութագիրը:
5. Անչափահասների զարգացման տարիքային փուլերի առաննահատկությունները:
6. Անչափահասների հոգեբանական առանձնահատկությունները:
7. Դեվիանտ (շեղվող) վարքի բնորոշումը, տարատեսակներն ու հոգեբանական առանձնահատկությունները:
8. ՀՀ ոստիկանության անչափահասների գործերով և ընտանիքում բռնության կանխարգելման ստորաբաժանումների աշխատանքների նշանակությունը:
9. Ընդհանուր պրոֆիլակտիկ աշխատանքները:
10. Իրավախախտ անչափահասների հետ տարվող անհատական պրոֆիլակտիկ աշխա-տանքները:
11. Պրոֆիլակտիկ հաշվառումների հասկացությունը և խնդիրները:
12. Պրոֆիլակտիկ գործերի կազմումը, վարումը և դադարեցումը:
13. Պրոֆիլակտիկ քարտերի կազմումը, վարումը և դադարեցումը:
14. ՀՀ ոստիկանության անչափահասների գործերով և ընտանիքում բռնության կանխարգելման ստորաբաժանումների դպրոցական տեսուչների պրոֆիլակտիկ աշխատանքի ընդհանուր խնդիրները:
15. ՀՀ ոստիկանության անչափահասների գործերով և ընտանիքում բռնության կանխարգելման ստորաբաժանումների դպրոցական տեսուչների գործառութային պարտականությունները:
16. Ընտանեկան դաստիարակությունը որպես միջոց՝ անչափահասների շրջանում իրավախախտումների կանխման գործում:
17. Ընտանեկան դաստիարակության անբարենպաստ պայմանները:
18. Անչափահասների կողմից կատարվող իրավախախտումների պատճառներն ու պայմանները:
19. Երեխաների վրա բացասական ներգործություն ունեցող ծնողների և ընտանիքների հայտնաբերումը և նրանց նկատմամբ անցկացվող կանխարգելիչ աշխատանքները:
20. Ընտանիքում բռնություն գործադրած անչափահասի հետ տարվող աշխատանքի առանձնահատկությունները:
21. Ընտանիքում բռնության հասկացությունը, տեսակները և պաշտպանության միջոցները:
22. Ընտանիքում բռնություն գործաադրած չափահաս անձի կանխարգելիչ հաշվառումը:
23. Ընտանիքում բռնություն գործաադրած անչափահաս անձի կանխարգելիչ հաշվառումը:
24. Կանխարգելիչ հաշվառումների հասկացությունը և խնդիրները:

25. Կանխարգելիչ քարտերի կազմումը, վարումը և դադարեցումը:
26. Անչափահասների հետ հարցազրույց անցկացնելու ընդհանուր ուղենիշները:
27. Անչափահասի հետ հարցազրույցի ընթացքում վստահության մթնոլորտ ձևավորելու ընդհանուր ուղենիշները: